

Gelderse Oorlogsbronnen

Projectplan

Versie 20170626 | WO2GLD & Netwerk Oorlogsbronnen

- 1. Ambitie Gelderse Oorlogsbronnen**

- 2. Inbedding in bestaande programma's**
 - 2.1. Netwerk Oorlogsbronnen
 - 2.2. WO2GLD
 - 2.3. CollectieGelderland

- 3. Werkpakketten**
 - WP1 Projectmanagement
 - WP2 Inventarisatie
 - WP3 Inventarisatie en dataverwerking internationaal
 - WP4 Website
 - WP5 Open data depot WO2GLD
 - WP6 Crowdsourcing
 - WP7 Communicatie

- 4. Planning**

1. Ambitie Gelderse Oorlogsbronnen

De ambitie van Gelderse Oorlogsbronnen is oorlogsbronnen uit en over de provincie Gelderland samen te brengen in één digitaal portaal. Door de zichtbaarheid en bruikbaarheid van het tot dusver zeer verspreide bronnenmateriaal te vergroten wordt eenieder (van de toeristische branche, de creatieve industrie, het cultuur-historische veld tot het onderwijs en de wetenschap) in staat gesteld het eigen verhaal over de Tweede Wereldoorlog in de provincie samen te stellen.

Het portaal is ingebed in het landelijke programma [Netwerk Oorlogsbronnen](#). In dit netwerk wordt gezamenlijk gebouwd aan een digitaal huis dat de bronnen (foto's, video's, oral history, voorwerpen documenten, dagboeken, kranten, boeken, etc.) over de Tweede Wereldoorlog beter zichtbaar en bruikbaar maakt. Gelderse Oorlogsbronnen is de eerste provinciale kamer van dit digitale huis. In de Gelderse kamer staat een grote eettafel waaraan alle partijen uit de provincie, groot en klein, zijn uitgenodigd om aan te schuiven met hun data en collecties over de Tweede Wereldoorlog. Het is een transparante kamer met openslaande deuren naar samenwerkingspartners binnen en buiten de sector en provincie.

Het programma Netwerk Oorlogsbronnen legt de fundamenten, zodat het huis op een stevige ondergrond wordt gebouwd. Het geeft betekenis aan de grondstoffen door ze op een samenhangende wijze te combineren tot een huis. Het sluit aan bij een bestaande infrastructuur, zoals huizen ook aangesloten zijn op water- en gasnetwerken. Het is een glazen huis, waar verbinden en delen door middel van open standaarden en open data het uitgangspunt is. Door een kamer te betrekken in dit reeds bestaande huis bouwt Gelderse Oorlogsbronnen op efficiënte wijze verder op dit landelijke fundament en wordt er gebruik gemaakt van de reeds in huis aanwezige kennis en expertise.

2. Inbedding in bestaande programma's

2.1 Netwerk Oorlogsbronnen

Gelderse Oorlogsbronnen maakt onderdeel uit en kan niet los worden gezien van het landelijke Netwerk Oorlogsbronnen. Het geeft op provinciale schaal invulling en verdere uitwerking aan de doelstellingen die zijn geformuleerd in het landelijke programma. Dit projectplan kan dan ook worden gelezen als een oplegger van het uitvoerige [Programmaplan Netwerk Oorlogsbronnen](#) (Amsterdam 2015)

2.2 WO2GLD

Het project sluit aan bij de driedelige doelstelling van [WO2GLD](#)

- Het in context en op één plek presenteren van de Gelderse oorlogsbronnen vergroot de **samenhang** van de tot dusver sterk versnipperde collecties en versterkt het verhaal van de Tweede Wereldoorlog in Gelderland.
- Het verbinden van de bronnen en het verbeteren en verrijken van de (meta)data vergroot de vindbaarheid, zichtbaarheid, bruikbaarheid en daarmee de **kwaliteit** van de Gelderse oorlogsbronnen.
- Door de Gelderse Oorlogsbronnen digitaal samen te brengen en centraal te presenteren wordt een duurzame voedingsbodem gecreëerd voor toekomstige onderzoeken, activiteiten, tentoonstellingen toeristische routes, manifestaties enz. Gelderse Oorlogsbronnen is een katalysator van **samenwerking** en brengt partijen op allerlei manieren bij elkaar.

2.3 CollectieGelderland

Gelderse Oorlogsbronnen kan fungeren als het eerste thematische satellietportaal van CollectieGelderland. Beide portalen staan in nauwe verbinding met elkaar. Gelderse Oorlogsbronnen biedt de mogelijkheid de specifieke context van het bronnenmateriaal verder uit te werken, te verrijken en aan te vullen met bronmateriaal van elders. Een verrijking waar CollectieGelderland ook de vruchten van plukt. Bovenal is CollectieGelderland een bron van data voor Gelderse Oorlogsbronnen.

3. Werkpaketten

WP1 Projectmanagement

- **Opdrachtgever:** WO2GLD (dr. Joost Rosendaal, voorzitter)
- **Projectpartner:** Projectteam Netwerk Oorlogsbronnen (Puck Huitsing & Edwin Klijn)
- **Projectleider:** Wouter Daemen, coördinator WO2GLD

Nadere omschrijving:

Het project is een duo-onderneming van WO2GLD en Netwerk Oorlogsbronnen (NOB), waarbij WO2GLD de regie voert in nauwe samenwerking en geadviseerd door het programmateam NOB. Een gevarieerde klankbordgroep van collectiebeherende instellingen, samengesteld op uitnodiging, adviseert over de voortgang en de koers.

De ontwikkeling van Gelderse Oorlogsbronnen is een groeimodel. Er is gekozen voor een gefaseerde ontwikkeling, in de pas met de ontwikkeling van het landelijke netwerk en infrastructuur. Gelderse Oorlogsbronnen kan op deze manier snel en efficiënt aansluiten bij landelijke ontwikkelingen terwijl het andersom kan fungeren als proeftuin voor regionale pilot-projecten en spin offs van het Netwerk Oorlogsbronnen.

WP2 Inventarisatie

Inhoud:

- a. Inventarisatie Gelderse bronnen al aanwezig op Oorlogsbronnen
- b. Onderzoeken koppeling met CollectieGelderland
- c. Inventarisatieronde langs selectie collectiebeherende instellingen
- d. Contracten met deelnemers/data leveranciers

Nadere omschrijving:

Gelderse Oorlogsbronnen zet in op het bundelen en bij elkaar brengen van reeds digitaal beschikbare oorlogsbronnen, het koppelen met bestaande platforms als CollectieGelderland en het faciliteren en ondersteunen van koppelingen met de instellingen in Gelderland en daarbuiten. Om de uitwisseling van gegevens te bevorderen en vergemakkelijken wordt onderzocht of de deelnemers van CollectieGelderland collectief kunnen worden aangesloten als deelnemers van het Netwerk Oorlogsbronnen.

Om een beeld te krijgen van het beschikbare aanbod binnen de provincie zal een inventariserende ronde gemaakt worden langs een nader te bepalen selectie van collectiebeherende instellingen. Doel is een beeld te krijgen van de aanwezige collecties, (praktische) afspraken te maken en aan de hand van een vragenlijst een plan van aanpak op te stellen over de standaardisatie en wijze van koppelen of aanleveren van de data.

De geaggregeerde data wordt ondergebracht in de landelijke databank van het Netwerk Oorlogsbronnen vanuit het principe van eenmalige opslag, meervoudig gebruik. De landelijke

digitale infrastructuur gaat er van uit dat elke instelling zijn digitale collectie zelf beheert en op een gestandaardiseerde manier via een koppeling beschikbaar stelt. Waar dit niet kan zoeken WO2GLD en Oorlogsbronnen naar manieren om het materiaal toch beschikbaar te stellen.

WP3 Inventarisatie en dataverwerking internationaal

Inhoud:

- Inventarisatie en dataverwerking bij NARA, Imperial War Museum, International Tracing Service (ITS).

Nadere omschrijving:

Gelderse Oorlogsbronnen wil niet alleen de bronnen uit, maar ook over Gelderland in WO2 bij elkaar brengen. Om te beginnen wordt er contact gezocht met een kleine maar toonaangevende selectie internationale instellingen met als doel de in de collecties aanwezige data over de Tweede Wereldoorlog in Gelderland te koppelen.

WP4 Website

Inhoud:

a. 1e release - september / oktober 2017

- Quick win: projectwebsite op basis van website NOB

b. 2e release - december 2017 / januari 2018

- Zoekfunctie Gelderland toegepast op reeds beschikbare bronnen.
- Presentatie thematische waardekaarten o.b.v. onderzoeksresultaten
- Instellingspagina's individuele organisaties met verwijzingen/links naar bronnen in OG.
- Inhoudelijke WO2 thema's uitgewerkt en gekoppeld aan bronnen.
- Koppeling Gelderse bronnen aan WO2 thesaurus, evt. uitbreiden thesaurus met spec. termen.
- Presentatie eerste data voortkomend uit inventarisatieronde.

c. 3e release - april / mei 2018

- Canon WO2 Gelderland, events met korte lemma's geplaatst in de tijd en open dataobjecten hieraan gekoppeld. Aparte webpagina grafisch aantrekkelijk en functioneel.
- Alle data van inventarisatieronde verwerkt en gepresenteerd.

Nadere omschrijving:

1e release

Gestart wordt met de ontwikkeling van de website wo2gld.nl, de online thuisbasis van Gelderse Oorlogsbronnen. Evenals het gehele project is de ontwikkeling van de website een groeimodel. De eerste stap is het lanceren van wo2gld.nl *lite*. Doel van de eerste versie van de site is het veld te

kunnen informeren over de voortgang en ontwikkeling van WO2GLD en het project, de betrokkenheid te vergroten, samenwerking te entameren en de samenhang te benadrukken.

Om snel van start te kunnen gaan en voor te sorteren op de toekomstige ontwikkelingen zal de website een afgeleide zijn van oorlogsbronnen.nl, vergelijkbaar in opzet en structuur (zelfde webbouwer, zelfde cms) maar met een eigen kleurstelling en stijl. Aanhaken bij de bestaande website betekent dat er snel stappen gezet kunnen worden, (ontwikkel)kosten en tijd worden bespaard en ontwikkelingen van oorlogsbronnen.nl kunnen worden doorgevoerd naar de provinciale portal.

2e release

In het kader van WO2GLD worden een drietal inventariserende onderzoeken uitgevoerd naar:

- Schuldig erfgoed (door Machlien Vlasblom)
- Erfgoed van strijd, verzet en collaboratie
- Erfgoed van herinnering

Deze onderzoeken moeten in het najaar van 2017 resulteren in een drietal inventarisaties van locaties die hun weerslag moeten krijgen in waardekaarten op wo2gld.nl. De locaties worden voorzien van beschrijvende data en koppelingen naar relevante bronnen. Vooruitlopend op de oplevering van de onderzoeksresultaten zal er verkennend onderzoek en afstemming dienen plaats te vinden over de te hanteren datastructuur en de presentatiemogelijkheden.

De (inhoudelijke) kwaliteit van de (meta)data is en blijft in principe de verantwoordelijkheid van de instelling zelf. In het kader van Gelderse Oorlogsbronnen worden wel initiatieven ontplooid om middels kennisdeling en -bevordering de kwaliteit van de (meta)data te verbeteren. Hierbij wordt aansluiting gezocht of verdere uitwerking gegeven aan reeds bestaande projecten van het Netwerk Oorlogsbronnen

- **WO2 thesaurus:** toepassing, gebruik en aanvulling met provincie specifieke termen.
- **Geolocaties:** streek en plaatsnamen; lokale aanvulling / verrijking?

Om een aantal thema's extra onder de aandacht te brengen zullen thematische bronselecties worden samengesteld en gepresenteerd. Het kan gaan om de landelijk vastgestelde thema's, of thema's die specifiek zijn voor de provincie. De bronselecties bieden een gedegen kwalitatieve introductie op het thema en kunnen zo mogelijk worden gekoppeld aan literatuur en publicaties. Te denken valt aan thema's als:

- Market Garden
- Het Rijnlandoffensief
- Verzet
- Jodenvervolging
- Evacuatie

Een deel van de bronselecties zou als open dataset kunnen worden aangeboden om (her)gebruik te stimuleren en mogelijk te maken. Zie voor verdere uitwerking WP5.

3e release:

Gaandeweg het project wordt het online portaal aangevuld met de bijeengebrachte data uit de inventarisatieronde en uitgebouwd met de in het project ontwikkelde functionaliteiten en toepassingen. Zie voor de verdere uitwerking WP 5 & 6.

WP5 Open Data depot WO2GLD

In het landelijke deelproject *CANON WO2 open data* worden vanaf augustus 2017 van 30 kerngebeurtenissen rechtenvrije datasets samengesteld. In het kader van Gelderse Oorlogsbronnen zullen deze worden aangevuld met een nader te bepalen aantal regionale sets. Deze kleine, maar inhoudelijke belangrijke en kwalitatieve datasets zijn vrij inzetbaar voor alle mogelijke toepassingen, van onderwijs en onderzoek tot tentoonstellingen, publicaties en toeristische toepassingen. De thema's zoals geformuleerd in WP4 zouden het startpunt kunnen zijn.

Optioneel: WP6 Crowdsourcing

Mogelijke uitvoering van een of twee crowdsourcingprojecten op basis van uitkomsten inventarisatie. Daarbij wordt aangehaakt bij het crowdsourcingproject zoals opgenomen in de uitvoeringsagenda van het NOB. Deze projecten zijn vooralsnog niet opgenomen in de projectbegroting. Als er geschikte projecten zich aandienen zal er extra financiering gezocht moeten worden.

WP7 Communicatie

- Communicatie intern en extern.
- Organisatie bijeenkomsten en expertmeetings om achterban te informeren
- Gastblogs door wetenschappers/onderzoekers/prominenten om bronselecties uit te lichten.

Het bevorderen van de samenwerking en betrokkenheid van de partijen in het veld is een van de belangrijke doelstellingen van WO2GLD. Hieraan wordt invulling gegeven door de leden van de klankbordgroep actief bij de ontwikkeling te betrekken en de deelnemende partijen mee te nemen in het proces door ze tussentijds via de website en nieuwsbrief te informeren over de voortgang.

4. Planning

		Jul-17	Aug-17	Sep-17	Oct-17	Nov-17	Dec-17	Jan-18	Feb-18	Mar-18	Apr-18	May-18	Jun-18	Jul-18
WP1	Project-management													
WP2	Inventarisatie													
WP3	Inventarisatie internationaal													
WP4	Website			1				2				3		
WP6	Open data depot													
WP5	Crowdsourcing													
WP7	Communicatie													